

ZPRÁVY

ZA JANEM SKUTILEM

Dne 12. února 1998 zemřel v Brně ve věku 64 let doc. PhDr. Jan Skutil, CSc., jedna z nejznámějších postav současného vědeckého a kulturního Brna. Na brněnské filozofické fakultě vystudoval češtinu, ruštinu a srovnávací jazykozpyt indoevropský. Dlouhá léta působil v Literárním oddělení Moravského zemského muzea a v posledních letech také na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity. Byl to muž širokého, vlastivědného záběru, dědic svého otce univ. prof. PhDr. Josefa Skutila, CSc; zanícený vědec a publicista, přátelský kolega a popularizátor. Příslovečně byly jeho píle a pracovní elán. Věnoval se obecným, literárním a kulturním dějinám, často se vztahem k Moravě a Brnu. Jeho bibliografie zahrnuje stovky studií, článků a recenzí v českých i zahraničních časopisech a sbornících a v denním tisku. V posledních letech k ní přibyly práce nejrozsáhlejší: knihy o Komenském a o básníku Petru Křičkovi.

Skutil byl dlouholetým přispěvatelem časopisu *Studia Comeniana et historica*, *Vlastivědného věstníku moravského* a *Časopisu Matices moravské*, redigoval vlastivědný sborník *Z kralické tvrže*; jeho literárněhistorické studie zaměřené k starší literatuře prozrazovaly vždy autorovu erudici a zřetel k širším společenským a kulturním souvislostem. V těchto intencích pojednává např. o osobnosti humanisty Jana Dubravia a jeho vztahu k olomouckému humanistickému středisku v první polovině 16. století (publikace *Jan Dubravius. Biskup, státník, ekonom a literát*, 1992). Skutil svůj zájem postupem let zaměřil k životu a dílu J. A. Komenského, zejména jeho působení před odchodem do exilu. K tomuto takzvanému moravskému období se vyjádřil jako vedoucí autorského kolektivu, který připravil publikaci *Komňa Komenskému* (1991), a znovu v monografii *České období J. A. Komenského. Literárněhistorický rozbor stěžejních děl z let 1613-1632* (1996). V ní akcentuje zejména ty Komenského snahy, jimiž přesáhl pomyslné dobové hranice myšlenkové a umělecké: ambiciózní plán encyklopedie evropského rozměru *Theatrum universitatis rerum* nebo sérii filozoficko-teologických traktátů — konsolaci umělecky vrcholící v *Labyrintu světa* a (tehdy ještě) *lusthausu srdce*. Skutilova práce se opírá o množství materiálu a od-

borné literatury, reaguje na nejnovější bádání, otevírá dosud nedořešené otázky a je tak završením jeho práce věnované starší literatuře.

Okouzlením literaturou se vyznačuje také kniha *Petr Kříčka* (1997), vyvrcholující Skutilovy práce o novočeské literatuře. Je to první knižní monografie věnovaná tomuto nedost ceněnému autorovi předválečné generace. Skutil s úctou k pramenům a faktům a se smyslem pro mimoliterární souvislosti podrobně vykládá Kříčkovu dílo básnické i překladatelské. I v této práci Jan Skutil dokázal, že si ve své celoživotní práci uchoval upřímnou, dovolte říci klukovskou zvědavost a rozkoš ze stále dalšího poznávání.

Hana Bočková, Jiří Kudrnáč